

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Redakcja i Administracja: Czestochowa, II-ga Aleja Nr 38 - Telefon Nr 50. Cena pojedynczego numeru kop. 3.

Redaktor: Jan Jędrzejko. Za wiersz jednonapawowy lub jego miejsce: przed tabakatem k. 40, za 2-3 kolumny k. 20, za 4 kolumny k. 15, za 5 kolumny k. 10, za 6 kolumny k. 5. Drobne ogłoszenia po k. 5, za wyraz Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

Biuro: w Zawiercia w księgarni p. Z. Hubickiego. I w Rakowie u p. A.

UWAGA: Ogłoszenia przyjęte po godzinie 6-tej wieczorem kosztują 50 procent drożej.

2-ga Aleja Nr 38. — Tel. Nr 497.

TEATR „URANJA”

Program od wtorku 4 do piątku 7 Marca 1913 r. (włącznie).

PRZEKŁĘTE PLEMIE KAINA — (komiczne)
Dramat w 3 częściach.
Echator jej romanów — (komiczne)
DZIENNIK GAUMONT'A
KACZKA PŁOCZONA — (komiczne)
Z BIEGIEM RZEKI ADURA — (natura)

NA SCENIE

We wtorek ostatni występ Tow. Kisieliewskiego
Plac piękna czyli NIEBIEPIECZNA DZIEWCZYNA
Krotoczwila w 1-ym akcie z kupletami i śpiew.
W środę, czwartek, piątek d. 5, 6 i 7 M.
Pierwszy występ Trupy pod dyrykcją pana CZESŁAWSKIEGO.
MAŁGORZATKA BARONOWA

TEATR
II Aleja Nr 43
Telefon 4-77.

„ODEON” W Krzemieńskiego

PROGRAM: od wtorku 4 do piątku 6 Marca 1913 roku (włącznie)
MIMOZA ZAN — Wspaniała tragedia z życia jednej kobiety w 3-ch częściach.
w wykonaniu królowej baletu słynnej S. A. H. A. R. E. T.
URWISY (Komedja) || **Dziennik Pathé Nr 203** — ilustracja chwili bieżącej.
Na scenie Towarzystwo Artystów pod dyrykcją W. Kisieliewskiego
Dziś **ZABOBONY** — 1-ym akcie
W FOT. PLASTYKONIE Ameryka Nowa seria.

II-ga Aleja Nr 19.
Telefon 334.

TEATR PARYSKI Kine-mato-graf

PROGRAM Od wtorku 4 do piątku 7 Marca 1913 roku (włącznie)
Kronika Gaumont'a (nat.) — Rudolfa damski fryzjer (b.k.)
Czerwony śmiech
dramt w 3-ch częściach, w wykonaniu pierwszorząd artystów Kopenhadze
Oficerskie cwiczenia w Nowym Peterhofie (z natury)
NA SCENIE **Piosenka Wujaszka** Komedja w 1-ym akcie

LEKARZ DENTYSTA
Br. Muszyński
Przyjmuje codziennie od 9-1 r. i od 3-7 w.
Specjalność: złote plomb, złote sąby styczne, korony złoto i t. d.
Aleja III-cia Nr 87 I-sze piętro, Telefon Nr 148.

A. DĘBICKI
Geometra przysięgły
Teatralna Nr 23 m. 14 parter
Wykonuje wszelkie roboty Mier-nicze

Leźnicza zębów i jamy ustnej
LEKARZA DENTYSTY
Michała GREJNIECA
I Aleja Nr 10 I-sze piętro, Tel. Nr 108
Przyjmuje chorych codziennie od 9-tej r. do 9-ty wiecz. Wyjmowanie zębów bez bólu. Plomby Zęby sztuczne bez podniebienia
Uwaga: Ceny stałe, nisko dostępne i dla najmniej samotnych

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CERZEŚCIANIN
II-ga Aleja Nr 24.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7 po poł.

Doktor
Paweł Broniatowski
Nowy Rynek Nr 3. — Tel. Nr 34.
Choroby skórne weneryczne Przyjmuje od 8-11 rano i od 3-7 po p. Panie od 2-3 po południu. Stosuje wódrdył-se wstrzyk. Salwarsanu (Hata 606 1914)

Regina Mamłokówna
Lekarka - Dentystka
TEATRALNA Nr 13, m. 3.
Przyjmuje od g. 9-1 r. i od 3-7 w.
Lekarz-Dentysta
Artur Broniatowski
Przyjmuje codziennie od godz. 9-tej do 1-iej po południu i od 3-iej 7-iej wieczór.
Choroby zębów w i jamy ustnej, Wyjmowanie zębów bez bólu
ZĘBY SZTUCZNE
I-sza Aleja Nr 8, dom p. Rygockiej I-sze piętro, telefon Nr 464.

PIWA
EXPORTOWE, PILZEŃSKIE,
STOŁOWE, FENIX-
K. SZWEDE
CZESTOCHOWA

Popieramy Przemysł Chrześcijański.

ZAWIADOMIENIE.

W dniu 9-go Marca to jest w niedzielę o godzinie 2-iej po południu w hali robotniczej Huty Raków odbędzie się roczne zebranie członków stowarzyszenia spożywczego „JUTZENKA” w Rakowie w celu zatwierdzenia bilansu za rok 1912 i budżetu na rok 1913 oraz wyboru członków zarządu komisji rewizyjnej na miejsce ustępujących.—
Za bilet wejścia służyć będzie książeczka udziałowa.
Z poważaniem **ZARZĄD.**

Znane ze swej dobroci nasiona
warzywne, kwiatowe i pastewne, nadeszły do Zakładu ogrodniczego S. Jastrzębskiego w Czestochowie
Ceny znacznie niższe.

M. SOROSZCZUK
Jeneralny przedstawiciel fabryki maszyn
WOLF & Cie w Güben.
WARSZAWA Hoża Nr 25.
POLECA: Maszyny do wyrobu dachówki i cegły cementowej, Formy do wyrobów kregów studziennych
FARBY CEMENTOWE
Ceny nizkie! Warunki przystępne!

Zginał
kwit lombardu Nr. 6245
kasy pożyczkowej oraz portmonekta s. Rb. 1 k. 50. 280

DO NAUKI
kapeluszy potrzebne pa-nienki Salon mód W. Krzywankowej ulica Do-jazd Nr. 3 pierwsze pię-tro Wyprzedzi kapeluszy-niej kosztu. 0181

Do wynajęcia
od 1-go Marca 5 pokoi umebowane kuchnia i wszystkie wygody oraz pojedyncze z meblami i bez Stajady i stajale.

Karty
z widokami Czestochowy do cenach hurtowych ta-nie w księgarni M. Lipskiej w Czestocho-wie. 0184

Rocznego
chłopca oddam na wlas-ność Raków dom Włodar-czyk. 358

PIWIARNIA
do sprzedania s powodu zmiany interesu Krakow-ska Nr. 58 306

Zginał
kwit lombardu Kasy Po-życzkowej. Nr. 777 8

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Czestochowa Aleja III-cia dom **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONUJE RZEZBY POMIKN, ROBOTY SUD-PLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodnik i stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów s cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

DOSTAĆ MOŻNA WSZĘDZIE

Sarg'a

KALODONT

Niezbędny

Krem i Elixir do zębów

zbadany przez urzędy lekarskie. (Wiedeń 3 czerwiec 1887 r. i Paryż 3 kwietnia 1890 r.)

Przy użyciu zęby pozostają czyste, BIAŁE i ZDROWE.

Znakomita polska pieśniarka

JÓZEFA BOROWSKA

b. MOMUSOWA „JEDYNACZKA“

Po 3 letnich występach we Lwowie, Krakowie, Pradze czeskiej, Wiedniu, Budapeszcie, Monachjum i in. zdobywszy I-a nagrodę mistrzostwa na konkursie pieśniarek wracając do Warszawy da w mieście naszym.

Jeden wieczór pieśni i humoru

PRZY WSPÓŁUDZIAŁU

p.p. S. Bolesły, gawędziarza F. Sidoriniego, piosenkarza i T. Wichlera pianisty
PROGRAM ARCY-WESEŁY
Szczegółowy w afiszach.

Najwyższy Manifest

(Według Pet. Ag. Telegr.)

Z Bożej łaski My, Mikołaj Drugi, Cesarz i Samowładca Wszechrosyjski, Król Polski, Wielki Książę Finlandzki, etc., etc., etc., ogłaszamy wszystkim naszym wiernym poddanym:

Przed trzema wiekami z woli Najwyższego wygaśnię Monarchy Ród Rurkowiczów—Zaloczyli i Zbieraczów ziem rosyjskiej. Ojciec przejścia zawiąły się na naszą Ojczyznę: brak władzy i nieporządek opanowały Ruś; zewnętrzni nieprzyjaciele wtargnęli w jej granice; pierwsza stolica Moskwa z jej świątyniami stała się zdobyczą wroga. Lecz na brzegu największego niebezpieczeństwa, grożącego Rosji, Bóg Wszechmogący nie opuścił jej ze swej wielkiej łaski. Na głos krzyku na duchu ludzi rosyjskich, zwartych u Ławy św. Trójcy i św. Sergiusza powstał naród rosyjski w obronie ojczyzny i, z pomocą Boską pokonawszy wroga, uwolnił Moskwę od przemocy nieprzyjaciela. Zwolany potem sobór wielki ziemski dn. 21 lutego 1618 roku jednogłośnie wybrał na panowanie bojarina Michała syna Teodora Romanowa, najbliższego ze krwi wygasłego panującego Rodowi Rurków i świętego Włodzimierza.

Po rozmyślnym głębokim i modlitwie żarliwym młody przodek Nasz, pobożnościawiony przez matkę swoją zakonnicę,

Martę, przyjął na siebie ciężkie brzemie obowiązków monarszych. Od tej pory i dotychczas prawica Pańska chroniła i wywyższała Państwo Nasze. Tradem zbiorowym panujących przodków Naszych na tronie Rosyjskim i wszystkich wiernych synów Rosji budowało się i krzepło państwo Rosyjskie. Niejednokrotnie Ojczyzna Nasza wystawała na była na ciężkie próby, lecz naród Rosyjski, mocny w wierze prawosławnej i silny gorącą miłością dla Ojczyzny i z zaparciem oddany Cesarzom swoim, pokonywał niepowodzenia i wychodził z nich odnowiony i wzmocony. Klasne granice Rusi moskiewskiej rozszerzyły się i Imperjum Rosyjskie stanęło obecnie w pierwszym rzędzie między Państwami świata. W niezmiennym zjednoczeniu się z najukochańszym narodem Naszym mamy nadzieję i w przyszłości prowadzić państwo Nasze po drodze pokojowego urządzenia się życia narodowego. Obejmując wzrokiem trzy ubiegłe wieki, widzimy na całej ich przestrzeni wielkie czyny najlepszych synów Rosji, nie oszczędzających dla niej ani trudów, ani majątków, ani nawet życia własnego. Niechaj będzie na wieki pamięć o nich święta w kronikach ziem ojczyстей.

I w dniu tym uroczystym wszechnarodowego świętowania trzasetletcia panowania Domu Romanowów z radością i pełnem uznaniem wzruszeniem zwracamy uwagę Naszą na zasługi wobec Rosji współpracowników jej Cesarzów i wszystkich Ich wiernych poddanych. Wielkie są zasługi duchownych pasterzów Cer-

kwi prawosławnej, którzy oświecili Ruś światłem wiary prawdziwej i miłości chrześcijańskiej. Szlachetna szlachta rosyjska krwłą swoją przyplecztowała oddanie ojczyźnie i w pracach urzędowania państwowego niezmiennie podawała wysoki przykład cnoty obywatelskiej, zwłaszcza w pamiętnej chwili uwolnienia wołoslan od pańszczyzny. W blasku sławy i wielkości występuje obraz wojakowskiego rosyjskiego obrońcy wiary, Tronu i Ojczyzny.

Bezgraniczne mięstwo i niezważona wierność wobec obowiązku chrześcijańskiego wojska rosyjskiego obronili Rosję od nieprzyjaciół i obecnie służą jej mocną ręką przed najciemnym wrogów. Wiele uczciwych i uporczywych pracy włożyli w sprawę urządzenia państwa oddani Nam ludzie służbowi, bez różnicy stanu i stanowiska. W dziedzinie nauki, literatury i sztuki wybitni ludzie rosyjscy zyskali sobie zaszczytne imiona i prace Ich, które ścigały uwagę całego świata, zyskały sobie wysokie uznanie nietyklo w Ojczyźnie Naszej, ale i daleko poza jej granicami. Na spokojnym polu gospodarstwa rolnego, handlu i przemysłu wysunęli się ludzie rosyjscy pracy wytrwałej i szerokiej inicjatywy, którzy łącznymi wysiłkami stwarzali gospodarczą moc Rosji. Niezmierzono są i niezliczone wobec Rosji zasługi dziesiątków milionów jej rolników, których cierpliwością i pracą tworzy się przemysł rolniczy i pomazają się podstawowe źródła bogactwa narodowego. Z wdzięcznością wspominać o wszystkich, co pracowali dla dobra Ojczyzny, przywołujemy obecnie, na granicy czwartego stulecia panowania Domu Romanowów, wszystkich wiernych Naszych poddanych znieść wraz z Nam modły ku Wszechmogącemu, by dał wieczne odpożalenie Ukoronowanym Przodkom Naszym i wszystkim tym, komu Ojczyzna nasza winna swą potęgę i wielkość. Pełna cześć pamięć o czynach zmarłych niech będzie testamentem dla pokoleń przyszłych i niech zjednoczą dookoła Tronu Naszego wszystkich poddanych na Naszą pracę i czyny dla sławy i dobra Rosji.

Pragać w naszeży sposób uczel obecny dzień uroczysty i na wieki utrwalić go w pamięci narodu, uświadmy

za dobre udzielił łask poddanym Naszym, o czym rozkazaliśmy senatowi rządzącemu ukazem z daty dzisiejszej ogłosić całemu narodowi.

Niech się nie zmniejszy błogosławieństwo Boże, ku Nam i miłym Nam poddanym spływające. Niech wzmożli wywyższy Pan Wszechmogący ziemię rosyjską i niech da Nam siłę wysoko mocno dźwigając oddawna sławny sztandar ojczyzny.

Dan w Sankt-Petersburgu, w dniu 21-ym lutego w roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc czterdzieści trzynastym, panowania zaś Naszego dziewiętnastym. Na oryginalnie własnoręcznie Jego Cesarzka Mość podpisał: „MIKOŁAJ“.

Amnestja.

Telegraficzna Agencja Petersburska nadesłała w skróceniu wykaz główniejszych łask darowanych Najwyższemu z powodu uroczystości 300-lecia panowania Domu Romanowów.

Petersburg, (P). Najmiłośniej rozkazano: utworzyć w celu przyjęcia i pomocy sprawie opieki nad sierotami ludności wiejskiej bez różnicy stanu i wyznania, jak również w celu ujednolicenia rządowej, społecznej i prywatnej działalności w tym kierunku, komitet Romanowski; utworzyć na rachunek kapitału zapasowego banku siła-checkowego fundusz dziesięciomiljonowy, od którego procenty będą przeznaczane na wspomaganie gubernialnych kas szlacheckich pomocy wzajemnej.

Z dochodów banku włościańskiego ze sprzedaży gruntów, należących do udziałów, utworzyć specjalny nietykalny kapitał imienia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana i zaliczyć corocznie, poczynając od r. 1913 oznaczoną sumę do tego kapitału, dopóki nie osiągnie na 50 milionów rubli. Procenty od tej sumy, jak również przewyżki ponad 50 milionów mogą być obracane na polepszenie pracy bytu gospodarczego ludności wiejskiej; darować, łącząc z niedoborami i karami nie zwroconych zaliczek, wydane z kredytu, wyasygnowanego na mocy prawa z d. 15/2 marca 1906 r., na zapomogi gospodarstwom wiejskim, które uclerplaly podczas zaburzeń agrarnych.

Wykonać specjalne rozporządzenie dotyczące ulg z powodu jubileuszu przestaniu się o nagrody Najwyższe przurzędników lub osoby, które odznaczyły się na polu działalności dobroczynnej i społecznej. Zanim zostanie wydane ogólne prawo, dotyczące emerytur wsparć jednorazowych, powierzyć Radzie ministrów rozpatrywanie próśb osób wychodzących do dymisji i rodzin osób pozostających na służbie o zwiększenie emerytury i wsparcia jednorazowe i pozwolić w wypadkach, następujących z względu, na bardziej ulgowe zastosowanie istniejącego trybu wyznaczania emerytur zależnie od terminów służby jednoczesnie z powyższym zwiększyć kredyty na wychowywanie dzieci urzędników, uwzględniając przedewszystkiem najmniej zamożnych.

16) BOLESŁAW ZYGMUNT GNOIŃSKI.

Rok 1813.

Z DZIEJÓW WOJSKA POLSKIEGO.

(Ciąg dalszy).

IX.

Tymczasem z różnych stron Księstwa zaczęli zjeżdżać do Zamościa ziemianie w celu zabezpieczenia tam swych kosztowności, jakie jeszcze posiadali. Spieszone także do większych miasteczek, gdyż na wsłach pozostać, to zrobić wystawić się na kto wie jakie próby tego niepewnego czasu, mając już dowód nie tylko na jawnym nieprzyjacielu, lecz także na austrjakiach, którzy niedawno ciągnęli przez Księstwo do Galicji, a tak dali się w znaki, jak gdyby to była nie armia europejska, lecz dzika horda tatarów.

Nie omieszkał także i dziedzic ze Starej zastanowić się, gdzie ma obrąć wleciec bezpieczne miejsce dla swej rodziny, tembardziej, że już zaczynały pokazywać się w okolicy oddziały rosyjskie lokujące się po wsłach blwakami.

Tymczasem Zofja, dowiedziawszy się z listu, który jej wręczył Krawczyk, że Leszczyński wyrwał się kozakom i obecnie jako ranny w tej przygodzie znajduje się w Zamościu, w szpitalu, używała wszelkich sposobów, aby ojciec jej objarając miejsce schronienia na czas wojny, wybrał takowe w tem mieście.

Jakieś dziwne uczucie ciągnęło ją do zobaczenia młodego porucznika i ta myśl nie opuszczała jej ani na chwilę.

Ukrzywszy się w swym pokoju po kilka razy dziennie odczytywała list Leszczyńskiego, a nad każdym wyrazem zastanawiała się głęboko.

Dlaczego on mnie tak interesuje? zadawała sobie pytanie, wszak pierwszy raz w życiu widziałam tego człowieka, a jednak zapomniać o nim nie mogę. To jego poświęcenie się dla nas, a później omal, że nie utracenie życia z powodu napadu kozaków, wszystko to na chwilę nie daje mi spokoju. () Jakże chciałabym wiedzieć tą szlachetną postać Piszac w swym grzecznym liście, nie nie wspomina o strasznych skutkach swego poświęcenia, oświadczał tylko, że dzień ten, w którym mnie poznał, uważa sobie za najpiękniejszą w życiu chwilę, że przy pierwszym spotkaniu z nami, będzie błagał o przebaczenie, że swoją osobą naprowadził na cichy nasz dworek rozlew krwi i zniszczenie. Tak rozmyślała pewnego dnia Zofja, patrząc w otwarte okno swego pokoju, gdy wtem przyszedła do niej matka, a lekko dotykając jej ramienia—z odcieniem żalu w głosie zapytała: „Zosieńko, powiedz mi proszę, dlaczego od pewnego czasu nalezasz na ojca, aby nas wywiózł do Zamościa, toć wiesz chyba, jak trudno się tam dostać z powodu tak dalekiej drogi i mogącego nam zastąpić nieprzyjaciela, przytem chciałabym wiedzieć co za przyczyna, że jesteś ciągle zamy-

ślona, że unikasz widoku nawet rodziców, którzy cię tak kochają?”

— „Mateczko, odrzekła poważnym tonem, Zofja od kilku dni zbieram się pokazać ci list Leszczyńskiego, lecz bałam się, abyście z ojcem nie posiadził mnie o jakie nietaktowne postępowanie; przyznam więc się teraz szczerze, że jakże przeczucie mówi mi, iż względem porucznika Leszczyńskiego mam pewien obowiązek zważywszy, iż nieprzyjemność, która go spotkała pod naszym dachem, możemy przypisać tylko ojcu, który go koniecznie w gościnę zapraszał; przytem sumienie dyktuje odwieczną go tembardziej, że jak opowiadał wachmistrz człowiek ten niema bliższej rodziny, którzyby rzeczywiście, mogła zaopiekować się nim.“ Tu spojrzawszy na matkę, figlarnie położyła na jej ramieniu swe ręce szczeblając: „Nieprawdaz, że pojedziemy do Zamościa?” Dziedziczka słuchała z uwagą tych słów córki, poczem całując ją w pękny policzek rzekła: „dobrze córko pojedziemy, gdzie tylko zechcesz, sama przytem będę dążyła do tego, jeśli żądasz, aby was zbliżył z sobą; partia to zresztą zupełnie odpowiednia dla ciebie.“

„Jak widzę, ciągnęła dalej, czytając wzięty od Zofji list Leszczyńskiego, on jest ogromnie tobą zajęty, a sądząc po jego zachowaniu się, urodzeniu i opowieści Krawczyka, w zupełności zasłużył na wiarę. Mamyśmy jednak zamieć o tem przed ojcem i nie wspomnieć, że wachmistrz wracając z Zamo-

ścia wstąpił do Starej, jedynie po to, by wręczyć ci list Leszczyńskiego.“

W kilka dni po tej rozmowie Zofja z matką, dziedzic zdecydował się cości i żonę odwiedzić do Zamościa, sam zaś wrócił do Starej, gdyż jak mówił przedtem, należał do stowarzyszenia bywateli, którzy zbierali młodzież do powiększenia siły zbrojnej w kraju i obozie ks. Józefa.

Po przybyciu do Zamościa Zofja z swą matką zamieszkała w rynku w prywatnym mieszkaniu burmistrza, gdyż wszystkie zajędne domy, tak były zajęte, że nawet za dobrem wynagrodzeniem trudno było znaleźć przytulisko.

Już zaraz po ulokowaniu się szepściła młodej dziewczynie serduzko, żeby znalazła sposobność spotkania gdzie Leszczyńskiego, który czasami, jak się do wiedziało, wychodzi o lasce do miasta lub do kościoła na ranne nabożeństwo.

Tymczasem Leszczyński, już na drugi dzień zdążył dowiedzieć się o przyjeździe Zofji i jej matki do fortecy, i zaraz też zjawił się w ich mieszkaniu, zając gośdankę swą przy robieniu jakiegoś bukietu ze sztucznych kwiatów.

Ma była w domu, gdyż matka jej wysłała właśnie na pogawędkę do pani burmistrzowej.

Zapłonęły karminem policzki dziewczyny na widok wchodzącego Leszczyńskiego.

(d. c. n.)

Zwolnić od wszelkiej odpowiedzialności osoby wojskowe, które przed 6 marca 1913 r. wstąpiły w związki małżeńskie z pogwałceniem specjalnych przepisów wojskowych.

Darować wszystkie zaległości osobom, zalegającym w opłacie podatków i powinności, w tej liczbie zwolnić osoby, które skończyły uniwersytety i składają egzaminy w komisjach aż do końca r. 1914 od opłat egzaminacyjnych, jeżeli złożą świadectwa ubóstwa.

Powierzyć głównym naczelnikom wydziałów, pod których zarządem znajdują się szkoły wyższe, decydowanie w sprawie wniosków zarządów szkolnych, dotyczących przyjęcia z powrotem do tych szkół przed początkiem nowego roku szkolnego dawnych studentów i słuchaczy, wydalonych za udział w zebraniach zabronionych, o ile nie byli oni inicjatorami zebrania i nie przeszkadzali samoczynnie normalnemu biegowi prac szkolnych.

Osobom, które popełniły przebieg dn. 21 | 2 6 | 3 r. 1913 przestępstwa i przewidziane, nie wyłączając i państwowych, dające się łaski i ulgi. W tej liczbie rozkazano darować winę wszystkim tym, którzy przywłaszczyli sobie lub rozstrwożili powierzony im z racji zajmowanego przez nich stanowiska majątek nie większy, niż 1000 rb. i odbywający to za karę lub zostali skazani na karę; ale jeżeli przywłaszczony lub rozstrwożony majątek został w całości zwrócony przed d. 21 | 2 6 | 3 r. 1913.

Uwolnić od sądu i kary: osoby, które popełniły przestępstwa, przewidziane artykułami 96 i 94 kod. karnego i artykułem 1575 przepisów karnych; osoby, które przed dnem 21 | 2 6 | 3 r. 1913 popełniły przestępstwa, przewidziane artykułami 103, 104, 106 i 107, jak również osoby które przed 21 | 2 6 | 3 r. 1913 popełniły przestępstwa prasowe, przewidziane artykułami 128, 129 i 132 kod kar.

Osobom urzędującym ukaranym sądownie lub na mocy rozporządzenia zwierzchności za przewinienia przewidziane punktami 2 do 9-go art. 65 przepisów o karach, nie uważać wymierzonoj im kary za przeszkodę w dalszej służbie, pobieranu emerytury, jak również otrzymywaniu nagród, z wyjątkiem odznaczonych za nieskazalną służbę oraz orderu św. Włodzimierza za wysłużenie lat.

Osoby wydalone ze służby przed 21 | 2 6 | 3 r. 1913 rokami za przestępki popełnione w celach korzyści osobistej uważać za usunęte ze stanowiska a osoby które za powyższe przestępki podlegają wyдалeniu ze służby, usunąć ze stanowiska.

Urzędników, osądzonych przed 21 | 2 6 | 3 r. 1913 za wyżej wskazane przestępki na terminowe zamknięcie w twierdzy z pozbawieniem niektórych praw i przywilejów, niezależnie od skrócenia im o trzecią część terminu zamknięcia w twierdzy, uważać nie za wydalonych ze służby, lecz za usunętych ze stanowiska.

Łaski przyznane wyżej nie dotyczą: 1) Osób, które popełniły kradzież, fałszerstwo, przywłaszczyli i rozstrwożili powierzony im majątek, ukrywały kradzione, które kupiły lub przyjęły w zastaw świadomości kradzione lub otrzymały podstępem mienie; nie dotyczą również lichwiarstwa, wymuszania, łapownictwa, zdrady państwa w drodze szpiegostwa i przestępstw, przewidzianych art. 1423 prima kodeksu karu. i art. 624 - 520 kod. kara.

2) Osób, które nastawały na honor, cześć, netykalność cielesną i zdrowie i podlegają zamknięciu w więzieniu zamiast wydalenia ze służby lub kar połączonych z pozbawieniem i ograniczeniem praw stanu, jak również osób, które popełniły czyny, karane grzywną, nie przelewana do kas państwowych, kas udziałów zarządu pałacowego i gabinetu Jego Cesarskiej Mości. Osobom, które popełniły przed 21 | 2 6 | 3 r. 1913 wymienione w tym punkcie czyny również już osądzonym i odbywającym karę za te czyny zmniejszyć wyznaczono przez sąd terminy kary o jedną trzecią.

Osobom, które popełniły przestępstwa, za które prawo karze zamknięciem w twierdzy, oddziałe aresztanckim, domu poprawczym, więzieniu z pozbawieniem wszystkich lub niektórych praw, jak również wszystkim, którzy są skazani lub będą skazani na te kary - zmniejszyć karę o jedną trzecią.

Osobom wypuszczonym z więzień przed 21 - 2, 6 - 3 r. 1913 i oddanym pod nadzór policji zmniejszyć termin

nadzoru o jedną trzecią. Dotyczy to również osób skazanych na zesłanie.

Osoby, które po odbyciu katorgi przeszły na osiedlenie, skrócić 15-letni termin osiedlenia przed zaplaniem się do stanu włościańskiego na termin 6 letni, a 10 cioletni termin osiedlenia na 4-rolletni.

Zesłanym na osiedlenie, którzy byli na zesłaniu nie mniej niż 9 lat pozwolić na wybranie sobie miejsca pobytu z wyjątkiem stolic i gubernji stołecznych z oddaniem tych zesłańców pod nadzór policji na 5 lat. Jednocześnie tych, którzy zostali pozbawieni wszystkich praw, uważać za pozbawionych praw szczególnych, jednak bez przywrócenia im praw majątkowych.

Wyżej wymienione ulgi nie dotyczą osób wyliczonych w artykułach 84, 85 i 96 kod. kar.

Skazanym na katorgę zmniejszyć terminy kary o jedną trzecią. Katorgę bezterminową zastąpić katorgą na lat 20. Łaska ta dotyczy również tych, którzy będą skazani na katorgę za czyny popełnione przed 21 - 2, 6 - 3 r. 1913.

Wszystkim skazanym przed 21 - 2, 6 - 3 r. 1913, na karę śmierci, jak również tym którzy podlegają karze śmierci za czyny dokonane przed 21 - 2, 6 - 3 r. 1914 zamienić karę śmierci na 20-letnią katorgę.

Powwyższe łaski nie dotyczą osób, które popełniły zbrodnie przewidziane artykułami 922 do 931 secunda, 987 prima, 1449, 1451, 1453, 1477, 1632 - 1634, 1643 prima i 1654 prima kodeksu karnego, jak również artykułami 100 - 102, 126 części druga kodeksu karnego za zdradę państwa w drodze szpiegostwa.

Osobom, które korzystały z łask poprzednich manifestów, zmniejszyć katorgę i zesłanie o rok.

Zesłanym na osiedlenie, którzy w dn. 21 - 2, 6 - 3 r. 1913 znajdują się na Sachalinie, nie wyłączając tych, którzy zapisałi się już do stanu włościańskiego uwolnić od wszystkich następstw, jakie pociągnęły za sobą wyroki sądowe i przywrócić im stracone na mocy wyroków prawa z wyjątkiem praw urodzenia nabytych służbą, oraz majątkowych.

Osoby podlegające karom pieniężnym w drodze administracyjnej, uwolnić od kar.

Poddanych rosyjskich, którzy podlegają karom z art. 325, 326 kodeksu karnego, a przebywają zagranicą, od kar uwolnić oddać je tylko po powrocie do Rosji pod nadzór policji na dwa lata.

Uwolnić od kary i śledstwa sądowego osoby, które uchyliły się od spełnienia powinności wojskowej, jeżeli osoby te stawily się do służby przed 21 - 2, 6 - 3, r. 1913 r. lub stawiały się nie później, niż 21 - 2 1014 r.

Uwolnić od dalszej kary osoby oddane w trybie 34 artykułu przepisów o ochronie porządku państwowego pod jawny nadzór policji z zakazem przebywania w danej miejscowości za udział w zaburzeniach w szkołach wyższych lub za nieprawomysłność polityczną, jeżeli termin nadzoru lub zakazu pobytu nie przekracza roku.

Osobom oddanym pod jawny nadzór policji za nieprawomysłność polityczną na termin dłuższy niż rok, skrócić termin o jeden rok, przyczem do osób wysłanych do syberyjskich lub oddalonych gubernji rosyjskich zastosować tę łaskę, dopiero po zaświadczeniu, iż wysłany prowadził się dobrze.

Uwolnić z pod aresztu osoby aresztowane na mocy przepisów o środkach ochrony porządku państwowego za pogwałcenie przepisów obowiązujących.

Telegramy.

Statki na uwięzi.

Nikolajew 7. W ujściu Bugu do morza Czarnego ruszyła kora, która „zartała” dwa parowce cudzoziemskie. Z Nikolajewa wysłano wszystkie statki, służące do łapania kry.

Parowce pasażerskie z Odessy przybyły ze znacznym opóźnieniem.

Konflikatka.

Petersburg 7. Skonflikowano 43 wydanie gazety „Lucz” za zamieszczenie art. „Dzień smutku i tęsknoty”, „Amnestja” i „Protest przeciwko bojkotowi żydów”.

Demonstracja.

Lwów 6. Wieczorem młodzież urządziła demonstrację przed konsulem rosyjskim.

Interpelacja.

Petersburg 6. Kadeci wnoszą nagłą interpelację z powodu wydania przez ministra spraw wewnętrznych okólnika o walce z „chulliganstwem”. Interpelanci dowodzą, że z „chulliganami”

powinno się walczyć przez sądy a nie samowolą władzy.

Mugden - Giryń.

Mugden 7. Japończycy domagają się finansowego współdziałania w badawie kolei żelaznej Mugden - Giryń.

Skandal na zjeździe.

Petersburg 6. Na zjeździe związkowców wydarzyło się skandaliczne zajście. Kiedy Markow i Puriszkiewicz opowiadali przeciwko wniesionemu projektowi napadnięciu ich w ostry sposób. Wówczas Puriszkiewicz rzucił się na jednego z przeciwników, ale ich rozdzielono. Postanowiono o zajęciu tem nie donosić prasie.

Zatonięcie transportowca.

Saloniki 6. Wskutek burzy, statek transportowy grecki, przewozący artylerię serbską z Giovanni di Medua, uległ rozbiciu u brzegów Eubei. Konie i żołnierze zatonieli.

Pożyczka chińska.

Wiedeń 6. Dolno-austrjackie Tow. dyskontowe udzieliło rządowi chińskiemu pożyczki w sumie 800,000 funtów sterlingów w zamian za zobowiązanie się rządu chińskiego, że w przeciągu lat 10 będzie czynił zamówienia w stalowni „Poldi”.

Stalownia ta urzędują swój oddział w Pekinie.

Smiarć lotnika.

London 6. Lotnik Jeffrey spadł w pobliżu Solbery i zabił się na miejscu.

Bunt wojskowy.

Janteifu 6. Większa część załogi zbuntowanej udała się, według pogłoszek otrzymanych w konsulacie japońskim, do prowincji makdeńskiej, gdzie połączyła się w górze.

Na morzu.

Astrachan 6. Dnia 3 bm. oderwana kora lodowa ponosiła na morze 22 rybaków ze wsi Karalata z 11 koźmi.

Zatonięcie torpedowca.

Helgoland, 6. W odległości 2 mil od wybrzeża torpedowiec „S 178” natknął się na krążownik „Jork” i skutkiem znacznych uszkodzeń w kilkanaście minut zatonął. 15 ludzi z pośród załogi torpedowca uratowano. Jak krążą pogłoski zatonoło 60 osób.

Kijów 6. Według ostatnich doniesień telegraficznych, skutkiem zderzenia się torpedowca „S 178” z krążownikiem „Jork”, zatonoło 67 ludzi z pośród załogi torpedowca.

Ułgi.

Petersburg 6. Według wiadomości, otrzymanych z wielu miast przez Agencję telegraficzną petersburską, uwolniono od kary więzienia i grzywny osoby, skazane za pogwałcenie postanowień obowiązujących.

Odznaczenia.

Petersburg 6. Otrzymał order: Białego Orła - minister sprawiedliwości Szczechowitow; św. Anny 1-ej klasy - minister oświaty Kasso.

Na Bałkanach Janina wzięta

Ateny 7. Donoszą tu, że skutkiem bohaterskich szturmów armji greckiej pod Janiną, Essaid-pasza zawiadomił o poddaniu się twierdzy. Z nastaniem świta, w czwartek 6 marca trzy dywizje greckie wkroczyły do miasta. Na gmachach rządowych powiewają flagi greckie. Ludność wita zwycięzców radością.

Oświadczenie.

Sofja 7. Delegaci mocarstw zawiadomili premiera Geszowa, że Turcja zwróciła się do wielkich mocarstw z prośbą o pośrednictwo oraz złożyli urzędowe zapytanie, czy Bułgaria godzi się na to pośrednictwo. Geszow podziękował za oświadczenie i obiecał zawiadomić swój rząd o powyższem.

Lotnik w niewoli.

Konstantynopol 7. Szukripasza donosi tu, że lotnik wojskowy Kossin jest zdrow, lecz pozostanie w twierdzy, jako jeńiec wojenny.

„Jedność i Postępek”.

Konstantynopol 7. Odybyło się posiedzenie Komitetu organizacji „Jedność i Postępek”. Omawiano sprawę zawarcia pokoju. Następne posiedzenie w sobotę 8 marca.

Protestują.

Sofja 7. Ludność 40 osad w bułgarskiej prowincji Dobrudza przestała na ręce ministrów rady narodowej depeszę z wyrażeniem protestu na zamierzone ustąpienie rzeczzonego terytorjum Rumunji.

Niepowodzenia serbów.

Iaskib 7. Potwierdzają się wiadomości o niepowodzeniach serbskiego oddziału pod wodzą pułkownika Popowicza, który przed kilku dniami szturmo-

wał pozycje tureckie w południowej części Skutari, celem poparcia operacji czarnogórskiego wojska. Serbowie stracili 1,200 ludzi w zabitych i rannych, w tem 20 oficerów.

Rozruchy w Konstantynopolu.

Sofja, 6. Donoszą tu, że nastąpi w mieście jest bardzo podniecone z powodu aresztowania delegacji oficerskiej. Domu Machmudszefketa paszy strzeży policja i wojsko. Na drodze do stolicy, w odległości kilku mil zostawiono wojsko i dźiała celam niedopuszczenia do Carogradu zbuntowanych żołnierzy z pod Czataldzy.

Kola polityczne uważają obecne położenie za bardzo groźne.

Prośba o opatrunki.

Cetynja, 6. Komendant twierdzy w Skutari Essald pasza zwrócił się do komendanta armji bułgarskiej z prośbą o przepuszczenie do twierdzy środków opatrunkowych zaofiarowanych przez królową Milenę - dla rannych w Skutari.

Aresztowanie oficerów.

Cetynja, 6. Donoszą tu, że delegacja, złożona z 14 oficerów, która domagała się od Machmudszefketa paszy by aodykował, została aresztowana. - Aresztowani oświadczyli, że domagają się abdykacji ich wszyscy towarzysze.

Skutki przesielenia bałkańskiego.

London 6. „Times” zamieszcza artykuł, w którym twierdzi, że dopiero teraz okazały się skutki wojny bałkańskiej, mianowicie wszystkie państwa zbroją się gwałtownie, a Anglja na te zbrojenia musi zwrócić baczną uwagę i przygotować się na wszelkie możliwe ewentualności.

Demobilizacja.

Wiedeń 6. „Neue Wiener Journal” donosi, że demobilizacja rozpocznie się równocześnie w Bośni i Galicji i nastąpi jeszcze w b. miesiącu. W Galicji demobilizacja wyniesie 50 proc. rezerwy. Reszta rezerwy pozostaje pod bronią.

Posrednictwo mocarstw.

London 6. Tutejsze kola polityczne zapewniają, że mocarstwa działają dotychczas w tym kierunku, aby Turcję skłonić do odstąpienia państwom bałkańskim Adrianopola, Skutari i Janiny, natomiast Gallipoli, oraz wyspy Egejskie, jakkolwiek nie wszystkie, miałyby, według wskazówek mocarstw, pozostać przy Turcji. Panuje jednak wątpliwość, czy na plan taki zgodzą się państwa bałkańskie.

Petersburg 6.

„Nowoje Wremia” oświadcza w artykule wstępnym, iż ogólny wynik wojny odpowiadać powinien zwycięstwom związkowców bałkańskich i zrozumiałej stanowczości Rosji. Jednak szczegóły układów pokojowych zależne od sztuki dyplomatycznej będą dla związkowców obraźliwe, gdyż dyplomacja austriacka żąda i osiąga swój cel.

Kafie i roboty zdunskie L. NIEPRZECKI i S-ka

w Czestochowie, Teatralska 34, telefon 321.

Kradzież 10,000 rb.

Onegdaj około godz. 1 po poł: p. Eug. Sokolowski odbierał z banku państwa 40,000 rb. Otrzymałszy pieniądze w 4 paczkach po 10,000 rb w każdej, p. S. wkładał je do kieszeni ubrania. Kiedy włożył czwartą paczkę do kieszeni palta i potem zaczął sprawdzać wartość kieszeni w marynarce, zauważył brak jednej paczki. Widocznie podczas wkładania powolnego pieniędzy do czterech kieszeni, ktoś wyciągnął mu chyłkiem 10,000 rb.

P. Sokolowski udał się natychmiast do wydziału śledczego, gdzie pokazano mu albumy wszystkich znanych policji złodziei, ale p. S. żadnego z nich nie poznał.

KRONIKA.

— Z rekolacji.

Rekolacje parafjalne w tym tygodniu prowadzi w kościele św. Zygmunta dziś w piątek, o g. 6 i pół w ks. A. Urbaski.

Rekolacje rzemieślnicze odprawiać będą rzemieślnicy, kupcy i przemysłowcy w bieżącym tygodniu dziś w piątek, o g. 7 w kaplicy św. Rodziny pod kierunkiem ks. kan. Fulmana i ks. Zawadzkiego. Upraszają się o punktualne przybycie, gdyż w pięć minut po g. 7 drzwi kaplicy będą zamknięte, aby później nie przeszkadzali zebrany.

Z Towarzystwa Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi.

Zarząd T-wa Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi (dawnej Salii Zajęc) w obec zbliżających się świąt Wielkanocnych, niniejszem podaje do wiadomości wszystkich szlachetnych ofiarodawców, którzy rok rocznie śpieszą z pomocą ofiarą dla biednej dziatwy bezdomnej, że do przyjmowania ofiar wszelkiego rodzaju na nadchodzące świętowanie, upowaznione zostały Opiekunki Salii Zajęc — panie M. Nieprzecka i M. Pietrasiewiczowa.

5-ty odczyt z fizyki.
Jutro, w sobotę 8 b. m. o g. 7 i pół wieczorem p. W. Płodowski wygłosi piątą z kolei bdczyt z dziedziny fizyki.

Koncert na Tow. Dobroczynności dla Chrześcjan.

Dziś w piątek d. 7 bm. w „Lutni” na rzecz Tow. Dobroczynności dla Chrześcjan odbędzie się wielki koncert ze współdziałaniem utalentowanej skrzypczki p. Iwanowskiej—Płosko, pianisty Ciborowskiego i tenora p. Dziedzickiego. Początek koncertu o godz. 8 i pół wieczorem.

Bilety wczesniej nabywać można w cukierni Błaszczyskiego.

Z Banku Państwa

Biura Częstochowskiej filii Banku Państwa dziś, w piątek otwarte będą tylko w godzinach 11—1 pop. i to wyłącznie dla przekazów i rachunków bieżących (on call).

Przyjazd operetki.

Na wtorek, środę i czwartek przyszłego tygodnia zjeżdża do Częstochowy z powtórną gością towarzystwo operetkowe z Sosnowca, które podczas pobytu swego w naszym mieście w początku lutego dawało: „Wroga kobiet” — „Wesołą parę” i „Noc miłości”.

Z wystawy lalek.

Wystawie lalek przybywa pokaźna atrakcja oto konkurs na odgadnięcie imion lalek pochodzących z daru p. Adrien Marchal, a wyobrażających „Markizę i markizę”. Każde dziecko, które weszło za biletem wejściowym na Wystawę ma prawo włożyć do odpowiedniej puszki jeden bilet z wypisanym imieniem lalki i własnym imieniem i nazwiskiem. Bilety i puszki białe są dla imion żeńskich, błękitne dla męskich. Otworzenie kopert zapieczętowanych z imionami do odgadnięcia oraz otwarcie puszek i rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w poniedziałek 10 b. m. o godz. 4—6 po południu.

Dziś, w piątek dyżury na wystawie pełnią panie:
od 10—12 Buchaczowa—Skalmierska,
12—2 Hofmanowa.

2—4 Niemierko—Zaleska,
4—6 Br. Święcka—Zgorzelska,
6—8 Kanczewska—Stranbowa,
8—10 Frydecka—Przygodzka.

Z sądu Okręgowego.

Sąd okręgowy piotrkowski zjeżdża do Częstochowy na 4 dni i sądzić będzie w poniedziałek, wtorek, środę i czwartek t. j. od 10 do 13 marca b. r. włącznie w sali zjazdu sędziów pokoju przy ul. Szkolnej Nr. 4.

Z kolei w. w. — siema święta.

W nowym zbiorze taryf ogłoszono przepie, mocą którego biura ekspedycji kolei warsz.-wiedeńskiej, które w niedziele i święta czynne bywały tylko do godz. 12 w południe — mają być czynne w dni te tak jak w powszednie, to jest zimą do godz. 4 po południu — latem zaś do godz. 5 po pol.

Licytacja w Lombardzie.

We środę 12 bm. w lombardzie spad. Garbińskiego przy ul. Mikotajewskiej rozpoczną się licytacja licytacja fantów nieopłaconych.

Polecamy miłośnikom.

Litość czytelników naszych polecamy bardzo godną wsparcia a potrzebującą niezbędnej pomocy chorą nieuleczalnie pierślowo była pracownice jednej z fabryk, obecnie wdowę obciążoną pięciorgiem dzieci Anielę Praszka, ul. Szkolna Nr. 6.

Zmiana lokalu sądu.

Kancelaria sądnego pokoju i rewiru m. Częstochowy, mieszcząca się dotych-

czas w śródmieściu, bo przy ul. Cerkwianej Nr. 4, z dniem 1 lipca b. r. zostaje przeniesiona na kresy miasta, mianowicie do domu dochodowego Wielkiego Kościoła Michała Aleksandrowicza przy zbitej ul. Teatralskiej i Nowej najprost dawnego dworca kolei Herbskiej.

Zaraza na bydło.

We wsi Blanowice w gm. Kromolów ukazała się zaraza na bydło rogate, w skutek czego jedną krowę zabito

Sprzedż kartofli.

Topole ścięte przed kilku dniami na placu Magistratem wczoraj dopiero uoprządzone zostały, w skutek sprzedania ich na poniedziałkowej (w powrotnym terminie) licytacji dajacemu nabywcy.

Ze szpitala miejskiego.

Notatki zamieszczone przez nas niedłukrotnie, ze słów zainteresowanych czepiane odniosły požądany skutek, oto intendent szpitala miejskiego p. J. Tarnopolski wywiesił w salach i korytarzach szpitalnych podpisane przez siebie ogłoszenie zastępującej treści:

1. Portier szpitalny ma surowo zabronione brać pieniądze od odwiedzających ambulatorium i chorych szpitalnych, jak również nieuczestniczyć obchodzenie się z publicznością.

2. Służba na salach ma surowo zabronione brać pieniądze za usługiwanie chorym, odmawianie w usługiwaniu, oraz nieuczestniczyć obchodzenie się z chorymi i z odwiedzającymi chorych.

W razie przekroczenia tych przepisów ze skargami proszę zwracać się do mnie. (Podp.) Intendent szpitala J. Tarnopolski.

Z Czyst. Tow. Rolniczego.

W uzupełnieniu onegdajszego sprawozdania z zebrania członków Czyst. Tow. Rolniczego mamy do nadmienienia że p. Karol Zawada rozdał na niem obecnym po porcji nasienia kapusty „Częstochowlanka”.

O poczęt w Podjeżu.

Naczelnik punktu pogranicznego Podjeża czyli staramia u władz o otwarcie tam oddziału pocztowo-telegraficznego z kasą oszczędności. Propozycję, swą pent motywuje tem, że przez punkt ten przechodzi corocznie wiele ludu do Prus na roboty polne i stamtąd wysyła listy, depesze i pieniądze zamiast do Podjeża w granice państwa rosyjskiego do sąsiedniego miasteczka na stronie pruskiej. Potrzebna jest też kaia oszczędności, gdyż włościanie z okolic Podjeża składają swe oszczędności w braku miejscowej kasy gdzieś indziej. Suma tych oszczędności sięga rocznie do rb. 20,000.

„Wiwia Perpetua” w „Ogniaku Robotniczym.”

Wspaniała pięćcioaktowa, sztuka na tie stonokultu starożytnych, Rzymian z pierwotnymi chrześcianami, w odtworzeniu amatorów, prowadzonych sprężystą ręką patrona ks. Masłowskiego, zasługuje na szczególniejszą uwagę ogółu częstochowian.

Ostatnie przedstawienie stwierdziło, jak można wyrobić brać robotczą, imając się sztuki i uprawiając ją na deskach scenicznych.

Na ogół sztuka cała robi imponujące wrażenie, potęguje je dobrze dobrana sceneria. Z osób na szczególniejsze wyróżnienie zasługuje młodziki talent a-matorki p. Mucówny, która choć po raz pierwszy na scenie, wykazała wiele wdzięku w roli Elwiny; miły głosik, naturalność łączy się z niezłą dykcją; do-brym i pocieszym murzynkiem był p. Ryszczak, dostrajała się do niego p. Banasiakówna w roli Lukrecji. P. Aniołówna, w roli tytułowej, mimo wszystkich danych do tego rodzaju wystąpienia za mało była swobodna, czuć było treme.

Wybił się też na pierwszy plan p. Pawlicki w roli Marcusa, na szczególniejszą uwagę zasługuje jego monolog na wstępie III aktu, gdzie w całej pełni okazał się jego zmysł dramatyczny.

Niezym był p. Plantianus. W tafi-cach na około M-berwy brak odpowiedniej rytmiki tanecznej.

Małe usterki, na tie przeważnie pamięciowem, wynikły tylko i jedynie z tego powodu, że sztuka po raz pierwszy była grają.

Na ogół przyznać jeszcze trzeba, że tego rodzaju sztuka nie może nie zainteresować ogółu i zachęcić go do pójścia do teatru „Oguska”, tembardziej, że jest ona na czynie, bo w tym roku kościół katolicki obchodzi 1600 rocznicę wydania przez Konstantyna, cesarza Romy, Bedyktu Medjolańskiego (r. 313), głoszącego wolność chrześcianom, którzy od fey porcy wyszli na światło dzienne z ciemnic katakumb, by ponieść przez świat znak krzyża, na którym zostały wyrzute złotem zgłoski słowa: „in hoc signo vinces” (w tym znaku zwycięzysy).

Przygodny.

Sprawa hr. Ronikiera.
W izbie sądowej otrzymano z senatu akta w sprawie Bohdana hr. Ronikiera, wraz z ukazem senatu, który skasował wyrok II departamentu Izby sądowej warszawskiej.

Na Saksey.

Od kilku dni z dworca kolei Herbsko-Kieleckiej w Częstochowie odjeżdżają setki „obezysasów” udających się na t. zw. Saksey, do Prus, na roboty. Między nimi jest wielu robotników z Pabjanic i Łodzi, którzy, jak wiadomo w liczbie kilku tysięcy utracili zarobek i pracę. Korzystają też drobni przekupni, oblegają dworzec i salę IV klasy, która zamienia się w istny bazar.

Wywóz suszonych kartofli.

W ostatnich czasach z Królestwa Polskiego rozpoczął się wywóz odpadków suszonych kartofli do pobliskich miast niemieckich nadgranicznych. Obecnie ministerstwo skarbu pozwoliło na powrotny dowóz z zagranicy bez cla worków, w których wywożone są odpadki tych kartofli.

Namiestnik Dalekiego Wschodu.

Z rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych, Maklakowa, odbywa się teraz opracowanie projektu rady do spraw Dalekiego Wschodu. Jednocześnie zostanie wprowadzone namiestnictwo na Dalekim Wschodzie. Namiestnik będzie mieszkał w Petersburgu.

Wywóz i przywóz.

Według danych warszawskiego komitetu rozdzielczego w styczniu b. r. na wszystkich kolejach okręgu warszawskiego przewieziono 259,441 wagonów. Do Niemiec wywieziono z okręgu warszawskiego 21,880 wagonów, do Austrii 1,876; głównymi przedmiotami wywozu było: zboże, las i ruda żelazna. Dowieziono z Niemiec 26,413 w., z Austrii 3158 w. przeważnie węgla kamiennego i koksu. Obrót magazynów zbożowych na st. Warszawa—Brzeska w tymże miesiącu wyraża się przeciętnie do 12 wagonów zboża dowozonego i po 6 wagonów zboża wywozonego. Do 14 lutego wolnych miejsc w magazynach było 49.

Złodzieje osuwają!

Od kilku tygodni w mieście naszym poczęła grasować niewykryta na razie banda złodziejska, która obchodząc się próbuje drzwi—czy przypadkiem nie otwarte—i przy każdej okazji kradną z przedpokojów co się da. Onegdaj ot skradziono p. W. czapkę karakułowa, pozostałową w przedpokoju, w lokalu gospodarza domu nr. 38 w II Alei. Z innych dzielnic Częstochowy dochodzą nas podobne wieści.

W jednym z domów Alei III nie oszczędzono nawet zwykłych talerzy, pozostawionych w szpizarcie.

Zawiercie.

Koncert.

W sobotę 8 b. m. w domu przeznaczonym dla wypoczynku robotników akc. tow. „Zawiercie” odbędzie się koncert, urządzony staraniem miejscowego stow. śpiewaczego „Lutnia”.

W koncercie weźmie udział p. W. Hendzichówna, śpiewaczka Opery Warszawskiej prof. Adam Ludwig, art. Opar Lwowskiel i poznański, prof. Karol Skarżyński (woloncziela) i prof. Bolesław Waliek-Walewski (akompanjament).

Początek koncertu o godz. 8 ej wieczorem.

Bilety na ten koncert nabywać mo-

zna codziennie w lokalu „Lutnia” zawierkiej od g. 8 wieczorem.

Piotrków.

Handel w Piotrkowie.
Do gawęd żyd. donoszą z Piotrkowa że z powodu agitacji polskiej zapana-wał silny zastój w handlu żydowskim, robotnicy żydzi zaś pozostają bez pracy. W agitacji bierze udział miejscowa inteligencja polska; pomiędzy żydami, którzy ucierpieli z tego powodu bardzo znacznie, tracąc prawie całe utrzymanie, są tacy, którzy niedawno jeszcze robili świetne interesy.

W przeciągu ostatnich dwóch tygodni wyemigrowało zjad do Ameryki blisko 30 rodzin żydowskich.

Odpowiedzi od Redakcji.

Panu K. W. Paragrafy 103—107 objęte Amnesją dotyczą wyłącznie obrazu Majestatu.

Stalemu prenumeratorem. Fabryka cykorji w Kłomnicach nie jest żydowska; należy ona do członka Częstochowskiego Towarzystwa Rolniczego p. Aurelego Wnenskiego.

Uwagde Chorych

poleca się **FAGOSOL** środek przeciw chorobom dróg oddechowych, uznany jako ostatni wyraz nauki i zlecany przez powagi lekarskie.

FAGOSOL

leczy szybko i radykalnie **KASZEL, BRONCHIT, KOKLUSZ, KATARY PŁUC, Znakomite wvntki przy leczeniu suchot płucnych.** Tysiące podziękowań od osób wyleczonych.

Dotac wszędzie.
Gener. Przedst. Towarzystwo Chemikol. Warszawa.

Pierwsza Nowo Otworzona

Hurtowa i detaliczna sprzedaż Pocztowej Krajowych i zagranicznych wielki wybór.

M. BAUMERT

w Częstochowie Krakowska 32 m. 13. Na składzie ciągle nowości.

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia najlepiej najtaniej wykonywa **PIERWSZORZEDNY ZAKŁAD KRAWIECKI Wincentego MARKSA**
Ulica Ogrodowa № 25. vis a vis Now. Kościola św. Rodziny

Potrzebna podręczna do zycia ulica Zielna № 8 m. 1. 318—2—1

Osoba młoda gospodarna potrzebuje do prowadzenia gospodarstwa domowego za dobrem wynagrodzeniem Szkolna 20 róg Ciemnej. 334—2—1

KARTOFLE Woltmanów kilka wagonów zdalnych do sadzenia. Stomy około 1000 centn. buraków ćwikowych kilkadziesiąt korcy do sprzedania w mie-jaskrow. Wiadomość na miejscu lub pocztą skrz. poczt. 82. 0188

Potrzebna freblanka z referencjami i świadectwami Zgłoszenia skrz. poczt. № 82. 0184

Fortepian i meble pluszowe zjeżdżone do sprzedania II-ga Aleja 24 m. 340

Potrzebny uczeń z praktyką do składu aptecz. II ga Aleja № 24. 0187

Pianonki KARTOFLE do zycia bielizny najkiej wyborowo po 2 rb. potrzebne II-ga Aleja 3 rzec Jamagorka 88 5. B-cia Gachowacz. Sencaciska 22

388—1—1 **Krakowska 24**

Do sprzedania do wynajęcia sklep i piękne kwitujące hajsyja mieszkanie w domu 0-ty tulipany, bije asa je. gniaka Robotniczego w i inne kwiaty. Na zaga-domość u radcy. 224

nie dostawa do mieszka- **3 konie** Zakład Ogrodnicy 2 klasie i 1 walsch do Humbertowska 10 Tel. 19 sprzedania Szkolna Nr. 6 338 drugi Stród. 318

Potrzebni z powodu szaraz obli-poy do zakładu wynajdu mgła Skłap spelektrotechnicznego Wiadomość Administracja różna rzeczy domowe w Gońca Częstochowskiego 358 **28.**

Ważne dla Budownictwa!!!
ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja 2-ga N-r. 20-tel. 93.

POLECA: metale rozciągane specjalnie używane do budowy sufitów, ścian działowych robót betonowych i sztukatorskich, oraz ogrodzeń. Zamieniając przy budwie sufitu oryginalną podsufitkę i trzcinowanie siatki z metalu rozciąganego znacznie obniżają koszt sufitu, oprócz zaś taniości wszelkie konstrukcje wykonane z tych siatek są **LEKKIE — OGNIOTRWAJE — NIEPŁAKAJĄCE** doskonale izolują gęś i ciepło i zabezpieczają od rotactwa. Siatka zginana włoło poduszwy belki żelaznej utrzymuje doskonale tynk i izoluje belkę od ognia. Polecamy: cegły ogniotrwałą firmy „RUDA MALENECKA” oraz klepki dębowe i posadzki! Katalog na żądanie bezpłatnie.

edaktor i Wydawca **F. D. WILKOSZEWSKI** Druk. **F. D. WILKOSZEWSKIEGO** w Częstochowie. Kierownik Literacki **F. J. GALINSKI**